

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Praze rozhodl samosoudcem Mgr. Ing. Petrem Šuránkem ve věci

žalobkyně: **H. N., narozená X**
zastoupená zákonnou zástupkyní Mgr. J. N.
obě bytem X

proti
žalovanému: **Ministerstvo práce a sociálních věcí**
sídlem Na Poříčním právu 376/1, 128 01 Praha 2

o **žalobě proti rozhodnutí** žalovaného ze dne 19. 5. 2022, č. j. MPSV-2022/86909-912,

takto:

- I. **Rozhodnutí žalovaného ze dne 19. 5. 2022, č. j. MPSV-2022/86909-912, se zrušuje a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení.**
- II. **Návrh na uložení povinnosti žalovanému doplnit Metodiku č. 15/2016 se odmítá.**
- III. **Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.**

Odůvodnění:

1. Žalobou podle části třetí, hlavy druhé, dílu prvního zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), dodanou do datové schránky soudu dne 10. 7. 2022, napadá žalobkyně shora uvedené rozhodnutí žalovaného (dále jen „napadené rozhodnutí“), kterým bylo zamítnuto její odvolání a potvrzeno rozhodnutí Úřadu práce České republiky – krajské pobočky v Příbrami (dále jen „úřad práce“) ze dne 9. 11. 2021, č. j. 25712/2021/CER (dále jen „prvostupňové rozhodnutí“). Prvostupňovým rozhodnutím byl žalobkyni ponechán příspěvek na péči ve výši 6 600 Kč měsíčně od měsíce března 2021, neboť úřad práce neshledal podmínky pro změnu nároku na příspěvek podle § 14 zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění účinném od 1. 2. 2022 (dále jen „zákon o sociálních službách“).

2. Žalobkyně namítá, že napadené rozhodnutí je nepřezkoumatelné pro nesrozumitelnost a nedostatek důvodů, v důsledku čehož je nezákonné. Žalovaný totiž vyšel z neúplných, neobjektivních a nepřesvědčivých posudků posudkové komise, a to navzdory vlastní metodice č. j. MPSV-2016/167372-740 i judikatuře Nejvyššího správního soudu (zde žalobkyně odkázala například na rozsudek ze dne 2. 4. 2014, č. j. 3 Ads 50/2013-32). Žalobkyně přitom již v průběhu správního řízení namítala nepřezkoumatelnost posudků, protože podle jejího názoru postrádají logický řetězec, z něhož by vyplynuly zaujaté závěry. Žalobkyně má za to, že posudky obsahují v zásadě jen náhodný soupis výňatků z předložené zdravotnické dokumentace a zejména že posudková komise (lékařka) zarputile ignorovala výsledek sociálního šetření, aniž by vysvětlila, proč ho považuje za nadhodnocený. Žalobkyně v žalobě shrnula tři oblasti argumentace, které uplatnila ve vyjádření ze dne 12. 5. 2022 (pozn. soudu: odkazovaná listina je ve skutečnosti datována až 13. 5. 2022), přičemž je přesvědčena, že se s ní žalovaný dostatečně nevypořádal – jejím stěžejním argumentem zejména bylo, že posudková komise logicky nezdůvodnila, proč dospěla k závěru, že žalobkyně zvládá základní životní potřeby (dále jen „ZZP“) „mobilita“, „orientace“, „komunikace“ a „stravování“. Žalobkyně sice uznává, že je pravdou, že ke svému podání skutečně nedodala žádné nové lékařské zprávy, nicméně to proto, že nepožadovala aktualizaci či zpřesnění posudku, nýbrž jeho řádné vypracování a odůvodnění na základě podkladů, které již měla posudková komise (lékařka) k dispozici z prvostupňového řízení. Žalobkyně proto zastává názor, že žalovaný (jakož i posudková komise) ignoruje či dezinterpretuje její námitky, které řádně vznesla k obsahu posudků. Žalobkyně přitom toliko požaduje, aby žalovaný dodržel zákon a předložil důvody, proč rozhodnul tak, jak rozhodnul. Žalobkyně žalovanému dále vyčítá nepřehlednost napadeného rozhodnutí, jelikož z jejího pohledu jeho odůvodnění nemá absolutně žádné členění a nelze z něj ani poznat, co je tvrzení žalovaného a na základě kterého podkladu a co je pouhou citací z posudku. Žalobkyně se domnívá, že už sám lajdácký přístup žalovaného k formální stránce věci je příčinou nepřezkoumatelnosti napadeného rozhodnutí. I kdyby však bylo rozhodnutí přehledné a dobře čitelné, stejně by trpělo nedostatkem odůvodnění v meritu věci, neboť žalovaný část podkladů k vydání rozhodnutí bezdůvodně ignoroval. Část skutkového stavu, který vzal žalovaný za základ napadeného rozhodnutí, je tak v rozporu se spisovým materiálem.
3. Žalobkyně má na základě shora uvedeného za to, že jedině dobře nastavené procesy a formální postupy mohou pomoci eliminovat řadu problémů vycházejících z nepozornosti úředních osob, a proto současně navrhuje, aby soud v rámci rozsudku uložil žalovanému povinnost upravit jeho metodiku tak, aby podrobněji stanovila formu, kterou má lékařský posudek mít, případně rovnou návod, jakým způsobem posudek sestavit, aby splňoval požadovanou zásadu úplnosti, objektivnosti a přesvědčivosti.
4. Žalovaný ve svém vyjádření poté, co podrobně zrekapituloval průběh předcházejícího správního řízení, uvádí, že zdravotní stav žalobkyně byl objektivně posouzen – bylo přihlédnuto ke všem doloženým lékařským zprávám a členkou posudkové komise byla i lékařka s odborností psychiatrie. Posudková komise tedy konzultovala zdravotní stav žalobkyně s psychiatrem, který ovšem také dospěl k závěru, že nelze uzavřít, že žalobkyně nezvládá ZZP „komunikace“ a „orientace“ v nepřijatelném standardu. I když totiž žalobkyně není schopna samostatného rutinního cestování, je na základní úrovni orientována osobou, časem i místem. Stejně tak přestože není schopna kontakt s jinou osobou samostatně navázat, je schopna se i navzdory dyslalickému projevu dorozumět. Jelikož žalovaný považuje posudek posudkové komise ze dne 27. 4. 2022 za úplný,

objektivní a přesvědčivý a má za to, že se vypořádal se všemi námitkami žalobkyně, navrhl žalobu zamítnout jako nedůvodnou.

5. Žalobkyně v replice setrvala na své dosavadní argumentaci. Opakuje, že se žalovaný opírá o tvrzení posudkové lékařky o nadhodnocenosti údajů ze sociálního šetření, aniž by sám zohlednil, že si posudková lékařka svévolně vybrala část podkladů, které jí vyhovovaly, zatímco jiné nepřípustně bezdůvodně označila za nadhodnocené. Žalobkyně znovu zdůrazňuje, že nejde jen o její subjektivní pocit nesouhlasu s posouzením jejího zdravotního stavu, ale že má výtky objektivního charakteru. Žalobkyně dále poukazuje na to, že žalovaný její vyjádření předložil přímo posudkové komisi namísto toho, aby se sám snažil o posouzení věci z pohledu správního práva – tím však podle mínění žalobkyně svou roli v řízení zredukoval na pouhého poslíčka. Žalobkyně trvá na tom, že žalovaný nemá čím podložit své tvrzení, že její zdravotní stav byl objektivně posouzen. Žalobkyně nepopírá, že žalovaný může v mezích zákona ke konzultacím přizvat odborníka, nicméně nelze na něj jen odkázat, byť by byl uznávanou autoritou – vždy je třeba rozhodnutí přesvědčivě, řádně a objektivně odůvodnit. To však žalovaný neučinil a ani ve vyjádření k žalobě k věci nepřinesl nic nového. Závěrem žalobkyně žalovanému vytýká, že jeho vyjádření není digitální, aby si ho mohla nechat přechíst počítačem či v něm mohla vyhledávat – obyčejný sken podání přitom není ani číslován a členění textu je žalostné.
6. Z obsahu správního spisu soud zjistil, že od listopadu 2012 byla žalobkyně hodnocena jako závislá na pomoci jiné fyzické osoby ve stupni I, byl jí proto přiznán tomu odpovídající příspěvek na péči. Následně byla žalobkyně shledána závislou na pomoci jiné fyzické osoby ve stupni II z důvodu nezvládání ZŽP „oblékání a obouvání“, „tělesná hygiena“, „výkon fyziologické potřeby“ a „péče o zdraví“, načež jí byl příspěvek na péči od října 2017 zvýšen. Odvolání proti tomuto rozhodnutí s argumentací, že žalobkyně nezvládá více ZŽP, bylo žalovaným dne 22. 8. 2018 zamítnuto. Posouzení stupně závislosti žalobkyně bylo platné do 28. 2. 2021, v únoru 2021 proto úřad práce zahájil z moci úřední řízení o opětovném posouzení nároku žalobkyně a výše příspěvku na péči.
7. Vzhledem ke zvýšenému výskytu respiračních onemocnění v České republice (Covid-19) se sociální šetření uskutečnilo na základě dotazníku, který podle instrukcí za žalobkyni vyplnila pečující osoba. Tak učinila zákonná zástupkyně žalobkyně dne 9. 3. 2021, o čemž byl učiněn záznam č. j. 5463/2021/CER.
8. Podle posudku posudkové lékařky Okresní správy sociálního zabezpečení Praha – západ (dále jen „OSSZ“) ze dne 24. 5. 2021 žalobkyně prošla nerovnoměrným psychomotorickým vývojem a trpí lehkou mentální retardací při genetické abnormitě, má opožděný vývoj řeči a sekundární epilepsii. Nezvládá proto celkem 4 ZŽP: „oblékání a obouvání“, „tělesnou hygienu“, „výkon fyziologické potřeby“ a „péči o zdraví“. Posudková lékařka konstatovala, že se jedná o středně těžký stupeň závislosti, přičemž platnost posudku stanovila na dva roky s tím, že je žalobkyně mladší 18 let a existující porucha zdraví je léčebně zásadně ovlivnitelná.
9. Úřad práce rozhodnutím ze dne 14. 7. 2021 vycházejícím z citovaného posudku ponechal žalobkyni příspěvek na péči od března 2021 ve stejné výši jako do té doby, neboť počet žalobkyní nezvládaných ZŽP odpovídal jen středně těžké závislosti žalobkyně na pomoci jiné osoby (stupni II). K odvolání žalobkyně však bylo toto rozhodnutí žalovaným zrušeno pro procesní vady (vadné doručení) a věc se vrátila úřadu práce k novému projednání a rozhodnutí.

10. V podání ze dne 25. 10. 2021 se žalobkyně vyjádřila k posudku ze dne 24. 5. 2021. Zejména namítala, že posudková lékařka nepřihlédla k výsledkům sociálního šetření a některým lékařským zprávám. Závěry posudku proto označila za vycházející ze selektivních, dezinterpretovaných či mylných informací. Žalobkyně sama podrobně popsala svůj zdravotní stav s tím, že nejvíce její zdraví postihují epilepsie, ADHD a urologické potíže. Zevrubně popsala i to, proč a jak je závislá na jiné osobě. Namítala, že nezvládá ani ZŽP „orientace“, „komunikace“ a „osobní aktivity“ a zcela konkrétně označila, které konkrétní aktivity té které ZŽP nezvládá a proč tomu tak je.
11. Posudková lékařka však i v reakci na toto podání na svém posudku ze dne 24. 5. 2021 setrvala a sdělila, že v posudku zpracovaném v květnu 2021 s platností od 1. 3. 2021 sice v diagnóze nezmínila noční pomočování, avšak zohlednila je v nezvládání ZŽP „výkon fyziologické potřeby“, namítané ADHD brala v úvahu a v diagnóze uvedla tomu odpovídající poruchu pozornosti s impulzivitou. Byla zohledněna i problematika epilepsie uznáním nutnosti mimořádné péče o zdraví. Na tomto základě pak úřad práce vydal prvostupňové rozhodnutí, které odůvodnil jen strohou rekapitulací předcházejícího správního řízení včetně závěru posudkové lékařky OSSZ.
12. Proti prvostupňovému rozhodnutí podala žalobkyně odvolání, v němž dále rozšířila svou argumentaci uplatněnou v podání ze dne 25. 10. 2021. Vylíčila, že je závislá na péči jiné osoby ve III. stupni, protože nezvládá ani ZŽP „orientace“, „komunikace“ a „osobní aktivity“, což detailně popsala s odkazem na příslušnou právní úpravu a konkrétní obtíže, pro něž není samostatně schopna zvládat jednotlivé dílčí aktivity.
13. V rámci odvolacího řízení žalovaný požádal svou posudkovou komisi, aby posoudila stupeň závislosti žalobkyně. Za tím účelem jí postoupil spisový materiál včetně nově doložené lékařské zprávy z oboru neurologie ze dne 3. 12. 2021.
14. Posudková komise žalovaného v posudku ze dne 2. 2. 2022 v nepřítomnosti žalobkyně na základě správního spisu, zjištění z provedeného sociálního šetření a po rozboru lékařských zpráv uzavřela, že žalobkyně nezvládá celkem 5 ZŽP: „oblékání a obouvání“, „tělesná hygiena“, „výkon fyziologické potřeby“, „péče o zdraví“, a nadto i „osobní aktivity“. Ode dne 1. 3. 2021 (tj. i ke dni vydání prvostupňového rozhodnutí) tak žalobkyně podle posudkové komise je (byla) závislá na pomoci jiné fyzické osoby nadále ve stupni II.
15. Posudková komise konstatovala, že posuzovala žalobkyni coby třináctiletou [sic/] dívku, která je v péči neurologa pro obtížně kompenzovatelnou epilepsii a mentální defekt lehkého stupně v rámci genetické abnormality. Uvedla, že neurolog sice popsal její chůzi jako palleocerebellárního typu (nejistá chůze se širokou bází a tendencí pádu na kteroukoliv stranu) s nejistotou při otáčkách, nicméně posudková komise žalobkyninu schopnost samostatné chůze bez kompenzačních pomůcek hodnotí jako dosahující přijatelného standardu. Posudková komise dále zohlednila, že vzhledem k trvajícím epileptickým absencím a závrativých stavům žalobkyně samostatně necestuje (např. nejedí v metru kvůli nejistotě na eskalátorech nebo nepoužívá výtah pro klaustrofobii), navštěvuje však Jedličkův ústav [sic/], kde má přiděleného asistenta. Žalobkyně je i přes dyslalický projev schopna se porozumět, byť je kontakt limitován jejím nižším intelektem, samostatně nenaváže kontakt s jinou osobou a její psaný projev je stále na úrovni žáka 1. třídy. Žalobkyně je bazálně orientována osobou, časem i místem, nahodilé stavy dezorientace se u ní objevují jen při epileptickém záchvatu. Posudková komise popsala, že s

odkazem na záznam ošetřujícího lékaře i sociální šetření je stále nezbytná každodenní pomoc žalobkyni při tělesné hygieně, při použití WC (které znečistí, nedoběhne, objevuje se i noční pomočování) a při menstruaci. Oblečení si žalobkyně vybírá nahodile, nezávisle na počasí. Má problémy nakrájet a naservírovat stravu. Posudková komise nadto shledala, že žalobkyně má stále poměrně četné stavy nepředvídatelných absencí s potřebou zvýšeného dohledu při činnostech, při kterých by mohlo dojít ke zranění (např. není schopna samostatně se pohybovat venku), a že tak i pro dílčí poruchu komunikace, orientace a charakter navštěvované školy nezvládá ani ZŽP „osobní aktivity“. Vedle potřeby každodenního dohledu a pomoci ve čtyřech oblastech ZŽP, kterými jsou „oblékání a obouvání“, „tělesná hygiena“, „výkon fyziologické potřeby“ a „péče o zdraví“, tak podle posudkové komise nezbytně vyžaduje každodenní pomoc i v osobních aktivitách včetně doprovodu či dovozu na určité místo vzdálenější od bydliště. K námitkám uvedeným v odvolání posudková komise pouze uvedla, že nemají s odkazem na charakter a stupeň zdravotních postižení vliv na změnu posudkového závěru, neboť schopnost komunikace, orientace, mobility a úkonů v oblasti stravování (žalobkyně se samostatně nají přiborem a nalije si pítí) je zachována v přijatelném standardu k věku žalobkyně. K uznání dalších ZŽP jako nezvládnutých tedy neshledala posudková komise žádné objektivní důvody.

16. K posudkovým závěrům, jakož i k dalším podkladům, se žalobkyně podrobně vyjádřila v podání ze dne 12. 2. 2022, ve kterém namítala, že se posudková komise vůbec nevypořádala s jejími námitkami, a že tak posudek neobsahuje řádné odůvodnění závěrů a nadto obsahuje chyby a je v rozporu s předloženou dokumentací. Posudková komise naopak uznala řadu skutečností (nedostatečný písemný projev, samostatně nenaváže kontakt, jen bazální orientace osobou, časem a místem), z nichž podle platné právní úpravy plyne právní závěr o nezvládnání žalobkyní ZŽP „komunikace“ a „orientace“, jejichž dílčí poruchu posudková komise též výslovně zmiňuje při svém správném závěru, že žalobkyně nezvládá ZŽP „osobní aktivity“. Pokud za těchto východisek ve svém závěru dospívá k tomu, že žalobkyně ZŽP „komunikace“ a „orientace“ zvládá, je podle žalobkyně nesplňuje její posudek požadavek úplnosti, objektivity a přesvědčivosti. Poukázala též na to, že z posudku jasné vyplývá, že se posudková komise vůbec neseznámila s jejím odvoláním. Navrhla proto, aby byl posudek přepracován.
17. Žalovaný si vyžádal od své posudkové komise doplňující posudek, který byl zpracován dne 27. 4. 2022. V něm posudková komise uvedla, že opravila dílčí vady předchozího posudku, pokud jde o věk žalobkyně, školu, kterou navštěvuje, a popis její genetické abnormality. V diagnostickém souhrnu posudková komise zdůraznila, že u žalobkyně byl objektivizován nerovnoměrný psychomotorický vývoj, opožděný vývoj řeči, lehká mentální retardace, genetická abnormalita – delece na 10. chromozomu, ADHD syndrom – porucha aktivity a koncentrace pozornosti, sekundární epilepsie na zavedené léčbě – absence spojené s podlamováním dolních končetin, ojediněle ztráty vědomí s pádem, centrální hypotonický syndrom, omezená jemná i hrubá motorika a zhoršená koordinace pohybů. Posudková komise tak vychází z toho, že je žalobkyni 12 let a navštěvuje ode dne 1. 9. 2019 běžnou základní školu s podpůrnými opatřeními IV. stupně s individuálním vzdělávacím plánem a s asistentem pedagoga zajišťujícím dohled i mimo výuku. K námitkám žalobkyně posudková komise pak uvedla, že charakter a stupeň zdravotního postižení žalobkyně neodpovídá nezpůsobilosti zvládat ZŽP „komunikace“ a „orientace“, jelikož jejich dílčí nezvládnutí bylo zahrnuto do nezvládnání ZŽP „osobní aktivity“. Posudková komise, jejíž členkou byla i lékařka z oboru psychiatrie, pak setrvala s odkazem

na (nespecifikované) reference odborných lékařů na svém názoru, že žalobkyně je schopna se i přes dyslalický projev porozumět, třebaže je kontakt limitován nižším intelektem, v důsledku čehož je její písemný projev stále na úrovni žáka 1. třídy a samostatně nenaváže kontakt s jinou osobou, a že je bazálně orientována osobou, časem i místem – nejedná se tedy v případě žalobkyně o nezvládání komunikace a orientace v nepřijatelném standardu.

18. K posudkovým závěrům, jakož i k dalším podkladům, se žalobkyně znovu podrobně vyjádřila v podání ze dne 13. 5. 2022. Namítala, že posudková komise sice opravila základní chyby prvního posudku, nicméně že ani z doplňujícího posudku neplyne, jakým způsobem s opravenými údaji posudková komise dále nakládala a co se jejich opravou změnilo na závěrech. Namítala, že posudková komise i podruhé ignorovala její námitky a že nezohlednila ani vyhlášku č. 505/2006 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „prováděcí vyhláška“). Žalobkyně pak k neuznaným ZŽP uvedla, že pro dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav nezvládá ZŽP „mobilita“ (rozhodně ne v kvalitě a způsobem, který je běžný a obvyklý, bez potřeby pomoci jiné osoby). Jen to, že žalobkyně dokáže chodit, nemůže být dostatečným argumentem pro závěr o zvládání této ZŽP, zejména připouští-li posudková komise, že žalobkyně samostatně necestuje, a některými dopravními prostředky dokonce ani s doprovodem, a to zejména pro trvající epileptické a závrativé stavy. K ZŽP „orientace“ žalobkyně uvedla, že pro její vrstevníky je samostatné rutinní cestování standardem a doprovod rodiče (pečovatele) již sociálně nepřijatelný. Dvanáctileté děti, které rodiče vozí všude autem, jsou stále minoritou, je naprostou normální, že řada žáků druhého stupně denně do školy dojíždí veřejnou hromadnou dopravou. Posudková komise si tak protiřečí, jestliže uvádí, že žalobkyně není schopna samostatného rutinního cestování, ale přesto konstatuje, že nejde o nezvládání této ZŽP v nepřijatelném standardu. Ve vztahu k ZŽP „komunikace“ žalobkyně uvedla, že pro naplnění požadavku umět používat běžné komunikační prostředky rozhodně nestačí psaný projev na úrovni žáka 1. třídy, neboť u žáka na konci prvního stupně se již předpokládá, že si dokáže sám zapsat úkoly a vypracovat písemné práce. Takový stav nemůže být zvládnutím ZŽP způsobem, který je běžný a obvyklý, naopak jde o významný faktor limitující přístup ke vzdělání. Žalobkyni konečně není zřejmé, proč posudková komise dospěla k závěru, že zvládá ZŽP „stravování“, jestliže uvádí, že má problémy nakrájet si a naservírovat stravu. Žalobkyně se totiž bez pomoci stravovat nedokáže, ačkoliv ostatní žáci si ve škole odnáší jídlo od výdeje na plastovém tácu a následně je samostatně konzumují. Žalobkyně proto navrhla, aby byly odstraněny a vysvětleny rozpory mezi výsledky sociálního šetření a tvrzeními posudkové komise (posudkové lékařky OSSZ) tím, že žalovaný požádá o nové sociální šetření či o vyjádření školy, ve které se žalobkyně vzdělává, a o vypracování nového posudku, ve kterém by byly vypořádány řádně, logicky a přehledně opravdu všechny diskrepance mezi výsledkem sociálního šetření a posudkovými závěry.
19. Posudková komise v reakci na podání žalobkyně dne 16. 5. 2022 toliko neformálně uvedla, že by nemělo smysl posuzovat zdravotní stav žalobkyně potřetí bez doložení nových lékařských zpráv.
20. Žalovaný následně již vydal napadené rozhodnutí, jímž odvolání žalobkyně zamítl a potvrdil prvostupňové rozhodnutí. V odůvodnění žalovaný shrnul průběh správního řízení a ocitoval závěry posudků posudkové komise s tím, že se posudková komise vyrovnala s odvolacími námitkami žalobkyně, že posudek vychází z dostatečně zjištěného skutkového stavu a je úplný, objektivní a přesvědčivý. Za žalobkyní nezvládané ZŽP tudíž

žalovaný považoval (pouze) „oblékání a obouvání“, „tělesná hygiena“, „výkon fyziologické potřeby“, „péče o zdraví“ a „osobní aktivity“. Na tom ničeho nezměnilo ani poslední vyjádření žalobkyně k posudku, neboť nebyly doloženy žádné nové lékařské zprávy a posudková komise setrvala na svých závěrech v plném rozsahu. Napadené rozhodnutí bylo doručeno zákonné zástupkyni žalobkyně dne 19. 5. 2022.

21. Soud poté, co ověřil, že žaloba byla podána včas, že je věcně i místně příslušným soudem a že napadené rozhodnutí je rozhodnutím ve smyslu § 65 s. ř. s., přezkoumal napadené rozhodnutí v rozsahu uplatněných žalobních bodů (§ 75 odst. 2 s. ř. s.). Soud přitom v souladu s ustanovením § 75 odst. 1 s. ř. s. vycházel ze skutkového a právního stavu, který existoval v době vydání napadeného rozhodnutí, přičemž dospěl k závěru, že žaloba je důvodná. Ve věci přitom rozhodl bez nařízení jednání v souladu s § 51 odst. 1 s. ř. s., neboť se má za to, že s takovým postupem oba účastníci řízení souhlasili, a nadto byly splněny i podmínky v § 76 odst. 1 písm. a) s. ř. s.
22. Podle § 7 odst. 2 zákona o sociálních službách má nárok na příspěvek na péči osoba uvedená v § 4 odst. 1, která z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu potřebuje pomoc jiné fyzické osoby při zvládání ZŽP v rozsahu stanoveném stupněm závislosti podle § 8 [...].
23. Podle § 8 odst. 1 zákona o sociálních službách se osoba do 18 let věku považuje za závislou na pomoci jiné fyzické osoby ve
 - b) stupni II (středně těžká závislost), jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu není schopna zvládat **čtyři nebo pět ZŽP**,
 - c) stupni III (těžká závislost), jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu není schopna zvládat **šest nebo sedm ZŽP**,
 - d) stupni IV (úplná závislost), jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu není schopna zvládat **osm nebo devět ZŽP**,a vyžaduje každodenní mimořádnou péči jiné fyzické osoby.
24. Podle § 9 odst. 1 zákona o sociálních službách se při posuzování stupně závislosti na pomoci jiné osoby hodnotí schopnost zvládat těchto deset ZŽP: „mobilita“, „orientace“, „komunikace“, „stravování“, „oblékání a obouvání“, „tělesná hygiena“, „výkon fyziologické potřeby“, „péče o zdraví“, „osobní aktivity“ a „péče o domácnost“. U osob do 18 let věku se přitom nehodnotí schopnost zvládat ZŽP „péče o domácnost“ (odst. 3).
25. Podle § 9 odst. 4 zákona o sociálních službách se při hodnocení schopnosti zvládat základní životní potřeby hodnotí funkční dopad dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu na schopnost zvládat ZŽP; přitom se nepřihlíží k pomoci, dohledu nebo péči, která nevyplývá z funkčního dopadu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu.
26. Podle § 9 odst. 5 zákona o sociálních službách musí pro uznání závislosti v příslušné základní životní potřebě existovat příčinná souvislost mezi poruchou funkčních schopností z důvodu nepříznivého zdravotního stavu a pozbytím schopnosti zvládat ZŽP v přijatelném standardu. Funkční schopnosti se hodnotí s využíváním zachovaných potenciálů a kompetencí fyzické osoby a využíváním běžně dostupných pomůcek, prostředků, předmětů denní potřeby nebo vybavení v domácnosti, veřejných prostor nebo s využitím zdravotnického prostředku.
27. Podle § 10 zákona o sociálních službách se u osoby do 18 let věku při hodnocení schopnosti zvládat základní životní potřeby podle § 9 odst. 1 a při hodnocení potřeby

mimořádné péče porovnává rozsah, intenzita a náročnost péče, kterou je třeba věnovat posuzované osobě se zdravotním postižením, s péčí, kterou je třeba věnovat zdravé fyzické osobě téhož věku. Při stanovení stupně závislosti u osoby do 18 let věku se nepřihlíží k potřebě péče, která vyplývá z věku osoby a tomu odpovídajícímu stupni biopsychosociálního vývoje. Mimořádnou péčí se rozumí péče, která svým rozsahem, intenzitou nebo náročností podstatně přesahuje péči poskytovanou osobě téhož věku.

28. Podle § 1 odst. 1 prováděcí vyhlášky se schopnost osoby zvládat ZŽP pro účely stanovení stupně závislosti hodnotí podle aktivit, které jsou pro jednotlivé ZŽP vymezeny v příloze č. 1 této vyhlášky.
29. Podle § 1 odst. 4 prováděcí vyhlášky se za neschopnost zvládnutí ZŽP považuje stav, kdy porucha funkčních schopností dosahuje úrovně úplné poruchy nebo poruchy těžké, kdy i přes využívání zachovaných potenciálů a kompetencí fyzické osoby a využívání běžně dostupných pomůcek, prostředků, předmětů denní potřeby nebo vybavení domácnosti, veřejných prostor nebo s využitím zdravotnického prostředku nelze zvládnout životní potřebu v přijatelném standardu. Za neschopnost zvládnutí ZŽP se považuje rovněž stav, kdy režim nařízený odborným lékařem poskytujícím specializované zdravotnické služby neumožňuje provádění ZŽP v přijatelném standardu. Přijatelným standardem se rozumí zvládnutí ZŽP v kvalitě a způsobem, který je běžný a obvyklý, a který umožňuje, aby tato potřeba byla zvládnuta bez každodenní pomoci jiné osoby.
30. Podle § 2 odst. 1 prováděcí vyhlášky se při hodnocení schopnosti osoby zvládat ZŽP posuzuje, zda z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu je rozsah duševních, mentálních, tělesných a smyslových funkčních schopností dostatečný k pravidelnému zvládnutí ZŽP a zda je fyzická osoba schopna rozpoznat, provést a zkontrolovat správnost zvládnutí ZŽP. Přitom se přihlíží k tomu, zda dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav trvale ovlivňuje funkční schopnosti, k výsledku rehabilitace a k adaptaci na zdravotní postižení.
31. Podle § 2a prováděcí vyhlášky platí, že pokud osoba není schopna z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu zvládat alespoň jednu z aktivit, která je pro schopnost zvládat ZŽP vymezena v příloze č. 1 prováděcí vyhlášky, není schopna tuto konkrétní ZŽP zvládat, a to bez ohledu na příčinu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu.
32. Podle § 2b prováděcí vyhlášky platí, že pokud osoba do 18 let věku nemá z důvodu nízkého věku a tomu odpovídajícímu stupni biopsychosociálního vývoje ještě vyvinutou schopnost zvládat některou ze základních životních potřeb nebo některou aktivitu, které jsou vymezeny v příloze č. 1 k této vyhlášce, není pro účely posuzování stupně závislosti považována za osobu, která je neschopna základní životní potřebu zvládat. To neplatí, pokud osoba z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu při zvládnutí základní životní potřeby nebo některé aktivity, které jsou vymezeny v příloze č. 1 k této vyhlášce, vyžaduje každodenní mimořádnou péči jiné fyzické osoby.
33. Podle přílohy č. 1 prováděcí vyhlášky jsou ZŽP „mobilita“, „orientace“, „komunikace“ a „stravování“ vymezeny následujícím způsobem:
 - a) **Mobilita:** Za schopnost zvládat tuto ZŽP se považuje stav, kdy osoba je schopna zvládat 1. vstávání a usedání, 2. stoj, 3. zaujímat a měnit polohy, 4. pohybovat se chůzí krok za krokem, popřípadě i s přerušováním zastávkami, v bytě a běžném terénu v dosahu alespoň 200 m, a to i po nerovném povrchu, 5. otevírat a zavírat dveře, 6. chůzi po schodech v rozsahu jednoho patra směrem nahoru i dolů, 7. nastupovat a vystupovat z dopravních prostředků včetně bariérových, a používat je.

b) **Orientace:** Za schopnost zvládat tuto ZŽP se považuje stav, kdy osoba je schopna
1. poznávat a rozeznávat zrakem a sluchem, 2. mít přiměřené duševní kompetence,
3. orientovat se osobou, časem a místem, 4. orientovat se v přirozeném sociálním prostředí,
5. orientovat se v obvyklých situacích a přiměřeně v nich reagovat.

c) **Komunikace:** Za schopnost zvládat tuto ZŽP se považuje stav, kdy osoba je schopna
1. vyjadřovat se srozumitelně mluvenou řečí a dorozumět se jejím prostřednictvím s jinými
osobami v rozsahu běžné slovní zásoby odpovídající věku a sociálnímu postavení, 2. chápat
obsah přijímaných a sdělovaných zpráv, 3. vytvářet rukou psanou krátkou zprávu,
4. porozumět všeobecně používaným základním obrazovým symbolům a zvukovým
signálům, 5. používat běžné komunikační prostředky.

d) **Stravování:** Za schopnost zvládat tuto ZŽP se považuje stav, kdy osoba je schopna
1. vybrat si ke konzumaci hotový nápoj a potraviny, 2. nalít nápoj, 3. rozdělit stravu na
menší kousky a naservírovat ji, 4. najíst se a napít, 5. dodržovat stanovený dietní režim,
6. konzumovat stravu v obvyklém denním režimu a 7. přemístit nápoj a stravu na místo
konzumace.

34. Napadenému rozhodnutí soud musí předně v plné shodě se žalobkyní vytknout, že žalovaný doslovně přebírá odůvodnění vyslovené v posudcích posudkové komise žalovaného, aniž by k němu v zásadě něco dodal, a to navzdory tomu, že žalobkyně v reakci na posudkové hodnocení opakovaně doplnila svou argumentaci a zpochybnila zcela konkrétními argumenty úvahy tvořící přebírané odůvodnění posudku, ale i způsob interpretace sociálního šetření, o které se posudková komise také opírala. Pokud jde o vlastní posouzení zvládání ZŽP, soud si je samozřejmě vědom toho, že žalovaný správní orgán (a ostatně ani soud samotný) není nadán odbornými medicínskými znalostmi, a nemůže si tudíž sám vytvořit odborný úsudek o schopnosti či neschopnosti posuzovaných osob zvládat ZŽP, přičemž takové posouzení může učinit toliko a výhradně posudkový orgán (viz např. rozsudek Krajského soudu v Ostravě ze dne 17. 9. 2015, č. j. 20 Ad 87/2014-28). Za této situace bylo ale jeho povinností přinejmenším ověřit, zda přílehou, přesvědčivou a úplnou odpověď na vznášené námitky obsahuje (alespoň) posudek, s jehož důvody se žalovaný ztotožnil, a pokud nikoliv, trvat na vysvětlení konkrétních sporných otázek, popř. bylo-li mu jejich řešení na základě posudku zřejmé, doplnit tuto chybějící výslovnou reakci na argumentaci účastníka sám.
35. Posudková komise žalovaného, jejíž závěry žalovaný plně převzal, se v e-mailové odpovědi ze dne 16. 5. 2022 odmítla vypořádat s argumentací, kterou žalobkyně uvedla ve vyjádření k posudku a dalším podkladům dne 13. 5. 2022, na což ale žalovaný odpovídajícím způsobem nezareagoval, ačkoliv argumentace žalobkyně nebyla jen opakováním něčeho, co již zaznělo dříve a co snad bylo posudkem již náležitě vysvětleno. Žalobkyně poukázala na konkrétní dílčí nedostatky i doplňujícího posudku a podrobila kritice i to, že se závěry posudkové komise konkrétně neopírají o lékařské zprávy a výsledky sociálního šetření, resp. je ignorují. Aby napadené rozhodnutí vůbec mohlo obstát, bylo nezbytné, aby v něm (a pokud jde o námitky lékařského charakteru, již v odůvodnění lékařského posudku) byla zachycena konkrétní odůvodněná reakce na konkrétní a přílehavé námitky žalobkyně, jež zazněly jak před vydáním posudků posudkové komise, tak po seznámení žalobkyně s nimi. K tomu však v předmětném případě nedošlo, přičemž pokud už nějakou (a to veskrze jen zkratkovitou) reakci ve zpracovaných posudcích lze nalézt, má charakter jen paušálního odmítnutí argumentů žalobkyně bez bližšího vysvětlení.

36. Nedostatečnost posouzení učiněného žalovaným, resp. jeho posudkovou komisí, přitom lze ilustrovat na konkrétních příkladech, a to v návaznosti na argumentaci žalobkyně uplatněnou v průběhu správního řízení vůči neuznaným ZŽP.
37. Pokud jde o ZŽP „mobilita“, v záznamu ze sociálního šetření se uvádí, že žalobkyně zvládá samostatně chodit rovně a dodržet směr, nedokáže však dojít sama do školy a ze školy. Pohybuje se sice běžně po domácnosti a okolí domu, byť s obtížemi, nicméně nezvládá používat běžné dopravní prostředky ani se v nich přiměřeně chovat. Potřebuje pomoc s nástupem i výstupem, eskalátor odmítá použít kvůli problémům se stabilitou a výtah pro klaustrofobii. Nedokáže si zapamatovat název zastávky, kde má vystoupit. Není tedy schopná ani samostatného rutinního cestování. V podání ze dne 13. 5. 2022 proto žalobkyně uvedla, že rozhodně bez pomoci nezvládá používat běžné dopravní prostředky přiměřeně k jejímu věku, protože u ní nemůže být za zvládnutelnou považována ZŽP „mobilita“.
38. Pokud jde o ZŽP „orientace“, v záznamu ze sociálního šetření se uvádí, že se žalobkyně nezvládá orientovat v okolí domu či školy, orientuje se jen na důvěrně známých místech, pokud na ně má přímý výhled. Jinak nelze spoléhat na to, že ví, kde je, občas zapomene, kam jde. V důsledku epilepsie přitom od roku 2019 trpí nahodilými stavy dezorientace a zmatenosti. Její orientace časem je bídna, rozezná pouze den a noc, nikoliv hodiny nebo dny v týdnu. V podání ze dne 25. 10. 2021 žalobkyně doplnila, že nemá přiměřené duševní kompetence, proto se orientuje osobou a místem pouze částečně, časem však vůbec. V běžných sociálních situacích bez podpory neví, jak reagovat. V souvislosti s epilepsií se nahodile neorientuje ani ve známém prostředí a v již nabytých vědomostech. V odvolání žalobkyně dodala, že se intelektem pohybuje v pásmu lehké mentální retardace, je úzkostná, nepamatuje si jména, nedokáže určit čas na hodinách a časovému údaji nerozumí, orientuje se časem pouze podle denního světla. Orientaci místem má spojenou jen s bydlištěm, školou nebo s často navštěvovaným místem, ale už neví, co představuje obec a kde začíná a končí. Cestu do školy v délce 1,3 km nezvládne samostatně, ačkoliv ji opakovaně šla pěšky, při odchodu ze školy musí být vždy předávána asistentem rodičům. V podání ze dne 12. 2. 2022 žalobkyně shrnula, že její orientace odpovídá zhruba čtyřletému dítěti, ne však dvanáctiletému, které se běžně pohybuje samostatně, pozná osoby v širším okolí, ovládá hodiny a dokáže odhadnout, kolik co zabere času. V podání ze dne 13. 5. 2022 proto žalobkyně uvedla, že jelikož se neorientuje v obvyklých situacích a nedokáže v nich přiměřeně reagovat, nemůže být u ní za zvládnutelnou považována ZŽP „orientace“.
39. Pokud jde o ZŽP „komunikace“, v záznamu ze sociálního šetření se uvádí, že žalobkyně nezvládá srozumitelně sdělovat své potřeby mluvenou řečí ani písmem – úroveň jejího čtení a psaní odpovídá stěží úrovni žáka 1. třídy, přičemž obsahu čteného sdělení až na výjimky ani nerozumí. Nezvládá tedy běžně komunikovat. Její řeč je pro cizího člověka nesrozumitelná, zmatená a bez významu. Žalobkyně je schopna se odloučit od rodiče a umí se podřídit jiné dospělé osobě, to ale závisí vždy na konkrétní situaci – u něčeho není ochotna se podrobit nikdy (například zapojit se do hudební výchovy). Snadno se s ní člověk dostane do zásekové situace v některé emoci (například pláč, zloba), neboť žalobkyně nereaguje obvyklým způsobem. Pečující osoba, která ji zná, proto musí běžně plnit roli mediátora, potřebuje asistenta pedagoga. S elektronickými komunikačními prostředky neumí zacházet bezpečně a nedokáže udržet pozornost. V podání ze dne 25. 10. 2021 žalobkyně doplnila, že je její komunikace heslovitá a běžně navazuje na kontext,

který druhé osobě není znám. Při nedorozumění rychle táhne k afektivní reakci, místo slov pak využívá agresivní chování. V odvolání žalobkyně dodala, že dokáže psát pouze hůlkovým písmem, bez spolupráce s jinou osobou je však text nesprávný a nečitelný. Není tedy schopna zanechat ani ručně psaný krátký vzkaz, natož domluvit se mluvenou řečí, e-mailem nebo mobilním telefonem. V podání ze dne 12. 2. 2022 žalobkyně shrnula, že se dokáže dorozumět slovně nanejvýš na úrovni žáka 1. třídy, což však vůbec neodpovídá jejímu věku. V podání ze dne 13. 5. 2022 proto žalobkyně uvedla, že trvá na tom, že u ní nemůže být za zvládnutelnou považována ani ZŽP „komunikace“, neboť to neodpovídá realitě.

40. Pokud jde o ZŽP „stravování“, v záznamu ze sociálního šetření se uvádí, že si žalobkyně zvládá říct o jídlo a samostatně zvládne jíst pouze lžící a vidličkou, nicméně jídlo jí padá a běžně potřísní sebe i okolí. Nezvládá rozdělit stravu na menší kousky ani jídlo naservírovat, nedokáže dodržovat stanovený dietní a pitný režim. Při jídle je třeba ji upozorňovat, že se nemá odvracet od stolu. V podání ze dne 13. 5. 2022 pak žalobkyně uvedla, že nerozumí tomu, že posudková komise dospěla k závěru, že zvládá ZŽP „stravování“, jestliže současně uvádí, že žalobkyně má problémy nakrájet si a naservírovat stravu. Žalobkyně konstatovala, že se bez pomoci nedokáže stravovat ani ve školní jídelně, ačkoliv ostatní žáci si ve škole odnáší jídlo od výdeje na plastovém tácu a následně jej i samostatně konzumují.
41. Na tomto základě proto žalobkyně v žalobě důvodně namítala, že posudková lékařka OSSZ i posudková komise přesto dospěly k závěru, že shora uvedené ZŽP žalobkyně zvládá, evidentně se ale vypořádaly pouze s některými námitkami žalobkyně, nikoliv však se všemi jejími tvrzeními a všemi zjištěními ze sociálního šetření. Navzdory uvedenému poté žalovaný bez dalšího převzal závěry posudkové komise do napadeného rozhodnutí, a to bez adekvátní reakce na konkrétní a přílehlavé námitky žalobkyně uplatněné dne 25. 10. 2021, 21. 11. 2021, 12. 2. 2022 a dne 13. 5. 2022, byť i on sám měl povinnost na (dílčí) námitky žalobkyně reagovat.
42. Soud s ohledem na výše uvedené zdůrazňuje, že posouzení schopnosti zvládat ZŽP není intuitivní, ale vyplývá z objektivizovaných kritérií – příslušných dílčích aktivit ZŽP vymezených v příloze č. 1 prováděcí vyhlášky. Jestliže v řízení o příspěvku na péči vzniknou pochybnosti o tom, zda je posuzovaný schopen zvládat určité dílčí aktivity ZŽP, nepostačí pro zachování úplnosti, správnosti a přesvědčivosti posudku tyto pochybnosti rozptýlit paušálním tvrzením, že příslušnou ZŽP posuzovaný zvládá (či snad, že by ji zvládat měl), naopak je povinností lékařské posudkové služby tento závěr dostatečně a přesvědčivě odůvodnit (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 9. 2015, č. j. 4 Ads 167/2015-27).
43. Napadené rozhodnutí vycházející ze zcela nepřesvědčivého posouzení věci posudkovou komisí a odkazující na nijak nespécifikované „reference odborných lékařů“ tak nemůže obstát. Soud se přitom zcela shoduje se žalobkyní v tom, že posudková komise ani žalovaný nejsou oprávněni ignorovat pro ně závazné právní předpisy, zejména pak § 2a a § 1 odst. 4 větu poslední prováděcí vyhlášky. Jinými slovy, jestliže byt jen jednu dílčí aktivitu té které ZŽP žalobkyně nezvládá v kvalitě a způsobem, který je běžný a obvyklý, bez každodenní pomoci jiné osoby, je posudková komise povinna takovou ZŽP považovat za nezvládnutou. K útržkovitému (a pro kostrbatou formulaci prakticky nesrozumitelnému) zdůvodnění obsaženému v doplňujícím posudku ze dne 27. 4. 2022 poukazujícími na to, že dílčí nezvládnutí aktivit žalobkyní uplatňovaných ZŽP již bylo

zahrnuto do posouzení nezvládnutí jiné ZŽP, a že tedy (patrně) proto nemůže být zohledněno „duplicitně“ u jiných ZŽP, pak soudu nezbyvá, než zopakovat to, co již žalovanému sdělil jako závazný právní názor při jiné příležitosti v rozsudku ze dne 27. 1. 2020, č. j. 49 Ad 49/2018-54: *„[Z]e žádného ustanovení zákona o sociálních službách a prováděcí vyhlášky nevyplývá, že by určité zdravotní omezení posuzované osoby smělo být zohledněno výhradně jen ve vztahu k jedné z posuzovaných základních životních potřeb. Takový závěr by byl ostatně absurdní, neboť pokud by byl např. pacient v komatu, nutně by toto zdravotní postižení (dlouhodobá ztráta vědomí) muselo mít dopad nejen do schopnosti zvládat jedinou základní životní potřebu, ale do prakticky do všech potřeb. Stejně by bylo únosné konstatovat nezvládání jedné potřeby s tím, že ostatní potřeby jsou zvládnuty, protože nelze totéž omezení hodnotit vícekrát.“*

44. Soudu tak ve shodě se žalobkyní nezbyvá než konstatovat, že v situaci, kdy žalobkyně není schopna samostatně navázat kontakt s jinou osobou, což posudková komise sama uznává, zcela evidentně není schopna zvládnout přinejmenším hned první dílčí aktivitu ZŽP „komunikace“, neboť to nutně znamená, že není schopna se touto cestou porozumět, jelikož není schopna validním způsobem takovou komunikaci se třetími osobami ani inicializovat, natožpak udržet, nemluvě o tom, že vůbec nebylo zhodnoceno to, že případná mluvená komunikace zcela zřetelně není srovnatelná s rozsahem běžné slovní zásoby odpovídající věku a sociálnímu postavení žalobkyně. Právním předpisem stanovený požadavek na běžnost a obvyklost takové komunikace, resp. s přihlédnutím k § 10 zákona o sociálních službách na obvyklý stav u dětí v obdobném věku, vylučuje, aby dyslalický hlasový projev v rozsahu jen několika slov či základních vět srozumitelný často jen nejbližším členům rodiny a osobám znalých zdravotního omezení žalobkyně byl považován za zvládání ZŽP „komunikace“, tj. za relativně srovnatelný s obvyklým stavem u 12letých dívek. To, jestli se takto omezená schopnost komunikace promítá též do nezvládání ZŽP „osobní aktivity“, je pro hodnocení ZŽP „komunikace“ zcela irelevantní.
45. Totéž přitom platí pro ZŽP „orientace“, zohlednění jejíhož nezvládnutí posudková komise odmítla tímtež argumentem. Jestliže se sekundární epilepsie či genetická vada u žalobkyně projevuje poruchou soustředění a vnímání (absence v podobě ztráty uvědomění si, kam jde a že vůbec někam má jít, popř. bezmyšlenkovitou chůzí náhodným směrem) a přitom žalobkyně rozpozná jen bezprostřední okolí několika málo míst, pak je-li taková porucha vědomí častým, třeba i standardním každodenním projevem, tedy nikoliv zřídkavou a málo pravděpodobnou událostí, lze úspěšně pochybovat o naplnění většiny dílčích aktivit ZŽP „orientace“. Nadto posudková komise sama uznala, že žalobkyně není schopna samostatného rutinního cestování, a to právě ve spojitosti s pouze bazální schopností orientace osobou, časem i místem, což ovšem odpovídá zjevnému nezvládání přinejmenším třetí a páté dílčí aktivity této ZŽP v přijatelném (tj. běžném a obvyklém) standardu pro dítě tohoto věku. Pokud přitom posudková komise, potažmo žalovaný v odůvodnění napadeného rozhodnutí zcela nekonkrétně tvrdí, že „charakter a stupeň zdravotního postižení takoveto způsoblosti neodpovídá“, není vůbec patrné, na jaké konkrétní lékařské zprávy a jaká objektivní zjištění, v nich uváděná, poukazuje, a ani to, zda zvažila, zda taková zjištění mají relevanci pro posouzení samostatného zvládání činnosti v nekontrolovaném prostředí. Naopak je nutno konstatovat, že žalobkyně ve svých námitkách odkazuje na zcela konkrétní pasáže předložených podkladů, jež takovým obtížím žalobkyně nasvědčují, resp. nejsou ve zřejmém rozporu s údaji popsány v rámci sociálního šetření. Byť soud plně rozumí tomu, že podklad v podobě sociálního šetření sepsaného matkou žalobkyně (v kontextu složité pandemické situace) je přirozeně méně

spolehlivý, nelze jej zcela přecházet bez povšimnutí a automaticky považovat za nepravdivý. K jeho zpochybnění lze dojít jen v kontextu jiných spolehlivějších a přitom co do popisu schopností žalobkyně odlišně vypovídajících podkladů. Sama žalobkyně nadto navrhovala, aby sociální šetření bylo v případě pochyb o jeho spolehlivosti zopakováno, čemuž již dnešní epidemiologická situace nijak nebrání a je jen obtížně pochopitelné, proč k tomu v případě pochybností o správnosti poskytnutých údajů nebylo přistoupeno. Pokud tak žalovaný neučinil, musí k závěrům stávajícího sociálního šetření přihlížet, dokud je konkrétními a srozumitelnými argumenty opírajícími se o jiné podklady ve správním spise nevyvrátí.

46. Pokud jde o ZŽP „mobilita“, zde lze konstatovat, že vlastní neschopnost samostatného rutinního cestování prostředky veřejné hromadné dopravy naznačuje nezvládnutí některých dílčích aktivit této ZŽP, byť soud uznává, že popsané dílčí aktivity ZŽP „mobilita“ nejsou takového rázu, aby bylo nutno vycházet z toho, že součástí jejich hodnocení je i schopnost se zorientovat. Většina dílčích aktivit je totiž spojena svou povahou primárně s tělesnými funkčními schopnostmi. Byť ustanovení § 2 odst. 1 prováděcí vyhlášky požaduje hodnocení i vlivu duševních, mentálních a smyslových funkčních schopností, a to včetně zhodnocení zachování schopnosti samostatně rozpoznat potřebu a vyhodnotit její zvládnutí, významnější vliv na hodnocení mohou mít spíše ve vztahu k pochopení toho, jak se otevírají dveře (pátá dílčí aktivita), popř. že během přepravy je nutné sedět, popř. se držet, apod. (sedmá dílčí aktivita). Součástí tohoto hodnocení podle soudu ale není otázka, zda dítě pozná, že již došlo do cíle a má vystoupit. Tato schopnost totiž odpovídá dílčím aktivitám uvedeným u ZŽP „orientace“. Stále však zůstává otázka, zda popisované obtíže žalobkyně při chůzi (pomalost, neschopnost delšího běhu) a vycházení a scházení schodů (byť jen v rozsahu jednoho patra) nejsou již takového rázu, že nedosahují ani úrovně přijatelného standardu. Bližší vysvětlení však v napadeném rozhodnutí i posudcích posudkové komise absentuje, ačkoliv správní spis obsahuje relevantní údaje v údajích ze sociálního šetření, stejně jako související námitky samotné žalobkyně. V tomto směru tedy soud shledává nepřezkoumatelnost napadeného rozhodnutí pro nedostatek důvodů.
47. Konečně závěr žalovaného a posudkové komise o zvládnutí ZŽP „stravování“ zůstává zcela nevysvětlen. Jedinou útržkovitou zmínkou je konstatování, že žalobkyně má problém nakrátet a naservírovat stravu, což by logicky mělo vést k závěru o nezvládnutí třetí dílčí aktivity této ZŽP v přijatelném standardu, a tedy o nezvládnutí této ZŽP jako celku. Závěr posudku, že žalobkyně tuto ZŽP zvládá, je tak zcela nesrozumitelný (je založen na argumentu odporujícím takovému závěru). Jelikož žalovaný k tomuto hodnocení sám také nic nedoplnil, je napadené rozhodnutí v této souvislosti nepřezkoumatelné pro nesrozumitelnost.
48. Vzhledem k tomu, že napadené rozhodnutí soud shledal zčásti nepřezkoumatelným pro nedostatek důvodů a po nesrozumitelnost (vnitřní rozpor) a zčásti nezákonným, resp. svévolným pro nerespektování ustanovení § 1 odst. 4 věty poslední, § 2a a přílohy č. 1 prováděcí vyhlášky, s dopadem na všechny čtyři sporné ZŽP. Jelikož tím byla nutně zpochybněna zákonnost výroku o ponechání nezměněné výše příspěvku na péči, přistoupil soud podle § 76 odst. 1 písm. a) s. ř. s. ke zrušení napadeného rozhodnutí i bez nařízení jednání.
49. V navazujícím řízení pak bude na žalovaném, resp. na jeho posudkové komisi, aby zohlednili shora nastíněný právní názor soudu a v jeho mezích znovu pečlivěji a

srozumitelně vysvětlili vliv dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobkyně na zvládání jednotlivých dílčích aktivit sporných ZŽP, a to tak, že ke konkrétním souvisejícím námitkám žalobkyně prezentují konkrétní důvody, proč je případně nepovažují za důvodné (např. že podle té a té lékařské zprávy je žalobkyně fyzicky i duševně schopna takové aktivity a že případně zmiňované obtíže se při zvládání dané aktivity běžně vyskytují u obdobně starých dětí, a že proto nemohou být informace ze sociálního šetření relevantní či pravdivé, ale že např. pouze dokládají zdravotnímu stavu neodpovídající nadměrně ochrannou péči, k níž nelze přihlížet). Míra podrobnosti odůvodnění pak přirozeně musí být závislá na podobě uplatněných námitek žalobkyně, nelze bez zdůvodnění pouze paušálně uplatněnou argumentaci odmítnout. I odborník se může mýlit, a právě proto je třeba, aby ke svým závěrům nastínil důvody a úvahy, o něž svůj rezultat opírá, aby správnost jeho závěru mohla být posouzena a přezkoumána. Soud proto obzvláště apeluje na žalovaného, aby se zabýval všemi souvisejícími odvolacími námitkami a vzal v potaz konkrétní argumentaci uplatněnou v této souvislosti i v dalších dříve uplatněných podáních žalobkyně. Ne každá z námitek má přitom odbornou (lékařskou) povahu, a proto je k zodpovězení řady z nich povolán spíše pracovník žalovaného než členové posudkové komise. Žalovaný tedy nemá pouze papouškovat odůvodnění posudku, ale má na jeho závěry navázat vlastní vysvětlující argumentací týkající se procesních námitek či interpretačním doplněním posudku tam, kde pro jeho nadměrnou úsečnost může pro adresáta rozhodnutí vyznívat nesrozumitelně (ale oprávněná úřední osoba ví, co chtělo být sděleno), a případně i konkrétními dotazy při zadání doplňujícího posudku tam, kde žalovaný v kontextu uplatněných námitek ani po seznámení se s posudkem neumí na odborné námitky srozumitelně odpovědět. Je též nadmíru vhodné, přetrvává-li na straně žalovaného nedůvěra k údajům ze sociálního šetření, aby si zajistil před zadáním nového posudku aktuální sociální šetření zaměřené na zvládání jednotlivých dílčích aktivit ZŽP sporných mezi účastníky.

50. Závěrem soud dodává, že však není v jeho kompetenci uložit žalovanému upravit jeho formální procesy a metodiku konkrétním způsobem tak, jak žalobkyně v žalobě také navrhovala. Metodika je pouhou interní instrukcí, jejíž ustanovení nezavazují ani soud, ani žalobkyni jakožto účastníka řízení. Posudková komise i pracovníci žalovaného a úřadu práce jsou jí pak vázáni jen potud, pokud se nedostává do rozporu s platným právním předpisem (i podzákoným), potažmo závazným právním názorem soudu. Do interních předpisů správních orgánů nadto správní soud není oprávněn vůbec zasahovat s výjimkou specifického řízení o zrušení služebního předpisu podle § 101e a § 101f s. ř. s., jež je však oprávněn iniciovat jen ministr vnitra a týká se zcela jiných záležitostí. Tento návrh žalobkyně je nepřipustný, a proto jej soud podle § 46 odst. 1 písm. d) s. ř. s. odmítl.
51. O náhradě nákladů řízení rozhodl soud v souladu s ustanovením § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalovaný nemá právo na náhradu nákladů řízení, neboť ve věci neměl úspěch. Žalobkyni, která byla ve věci úspěšná, pak žádné náklady řízení nevznikly, a to ani za poštovné (komunikováno bylo prostřednictvím datové schránky). Proto soud určil, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Praha 16. prosince 2022

Mgr. Ing. Petr Šuránek, v. r.
samosoudce